

Linhartovo delo ne more obstati, ali v kranjskem in posebej še v slovenskem zgodovinoписju je ono uprav monumentalno. — Linhart pa ni samo znamenit kot zgodovinar, on je važen kulturni delavec tudi v nekem drugem oziru. On je dvignil dotlej prezirano govornico ubogih »tlačanov« v vrsto jezikov omikanih narodov, otvorivši slovenščini pot v gledališče. On ni bil samo prevajalec iger: »Županova Micika« in »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«, on jih je tudi prilagodil nravi in mišljenju našega ljudstva; on je bil poleg Zoisa duša prvih slovenskih posvetnih gledaliških predstav. Dandanes, ko imamo že lepo urejeno slov. gledališče s procvitajočo se opero, dandanes si ne moremo misliti, kakov elektrizujoč učinek je napravila pred 110 leti preprosta slovenska pesmica, zapeta med tujeglasno igro; kakšen uspeh sta morali stoprav doseči omenjeni Linhartovi igr. Zgodovino, gledališče — oba ta dva prevažna faktorja je namerjal dati Linhart svojemu narodu; a predno je utegnil popolnoma izvesti svoje krasne načrte, je legel v prezgodnji grob, na katerem je plakal pokrovitelj Zois in z njim vsi tedanji zavedni rodoljubi.

Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je izdala dva književna poziva, ki naj zbereta gradiva za dve novi podjetji, katarih se je lotila akademija. Odločila se je namreč izdajati I. Folkloristiški zbornik, v katerem se bodo tiskali opisi življenja, običajev in verovanja naroda hrvaškega in srbskega. Akademija se je tega podjetja oklenila, ker zaradi kulturnega napredka pravo narodno življenje bolj in bolj gineva. Poziv navaja tudi napise za vse folklorske priloge, kakršni so 1.) Narodno življenje v ožjem smislu (hrana, noša, igre, stanovanje i. t. d.), 2.) Narodni običaji in verovanja. 3.) Dijalektologija. — Skrajni čas bi bil, da tudi mi Slovenci kaj ukrenemo v tem smislu. Ali ne bi bilo to hvaležno polje za »Matico slovensko«? — Akademija misli pa tudi izdajati II. Zbornik povestnih spomenikov književnosti hrvaške v novem veku. Ta zbornik ima služiti namenu, da se objasni z vseh strani književna zgodovina hrvaška. V njem se bodo javljali izvirni sestavki starjših hrvaških pisateljev, ki so pisani v raznih jezikih, književniška korespondencija in razne priloge, ki bodo zanimale one, ki se pečajo s književno povestnico.

«**Nada**» je prinesla v jednajsti številki začetek simpatično pisanega životopisa našega dičnega pesnika *Simona Gregorčiča* iz peresa g. J. Čebularja in dobro pogojeno sliko pesnikovo. — Konec životopisa izide v 12. številki.

Nov srbski časopis. Dobili smo na izmeno časopis »Zanatlijski Glasnik«. Vlasnik: Članovi esnafa muško-ženskih krojača. Odgovorni urednik *Aleksa Živković*. Izide vsako nedeljo v Belem gradu v radnji T. S. Elakovića (svršeni krojački akademičar). Cena za inozemstvo 10 kron.

Preradovićevo slavlje. Hrvaški narod je slavil 23. maja t. l. odkritje spomenika prvemu svojemu pesniku, *Petru Preradoviću*. Spomenik je izdelal znani hrvaški umetnik Ivan Rendić. Pesnik se prikazuje v naravni veličini v generalski uniformi, golglav, v levi roki ima popir, v desni pero. Medeni kip počiva na okroglem stojalu od isterskega mramorja. — Spomenik je dal napraviti na svoje stroške ter ga poklonil svojemu rodnemu mestu glasoviti rodoljub hrvaški, intendant gledališča in pisatelj Štefan pl. Miletić. Slavnost se je lepo zvršila, vendar brez velikega pompa.

Prof. Andra Gavrilović je zbral svoja pisma o slovenski književnosti ter jih je izdal kot 36. knjigo *Čupičeve zadužbine*. (Čupičeva zadužbina je književna ustanova kapelana Čupića, slična naši Knezovi knjižnici). Knjiga ima naslov: »Pisma o književnosti u Slovenaca« (8°. str. XVI + 180, Cena 2 dinara) in ima namen seznaniti srbsko publiko s književnimi prilikami Slovencev. Čim knjigo dobimo, jo pbljže ocenimo.

Stoletnica Pavla Jos. Šafařika. Dne 13. majnika t. l. je preteklo sto let, kar se je porodil znameniti slavist *Pavel Jos. Šafařik* v tatranski vasi Kobelarovo (gömör-